

2013 JÚN 28.

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

ÁTIKTATVA: H/40

~~H/11701. számú~~

országgyűlési határozati javaslat

Nagykőrös város megyeváltási kezdeményezéséről

Előadó: Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi
miniszter

Budapest, 2013. június

Az Országgyűlés**.../2013. (... ...) OGY határozata****Nagykőrös város megyeváltási kezdeményezéséről**

1. Az Országgyűlés a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 96. § (2) bekezdése alapján Nagykőrös Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kezdeményezésére Nagykőrös várost jelenlegi területével Pest megyéből Bács-Kiskun megyéhez csatolja.
2. Ez a határozat – a 3. pontban foglalt kivétellel – 2014. január 1-jén lép hatályba.
3. Ez a határozat az országgyűlési képviselők választását érintően a következő országgyűlési képviselői általános választás kitűzésének napján, az önkormányzati választást érintően a következő önkormányzati általános választás kitűzésének napján lép hatályba.

INDOKOLÁS

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 103. § (1) bekezdése alapján a település képviselő-testülete kezdeményezi az Országgyűlésnél, hogy a települést a területével határos másik megye területéhez csatolja át.

Nagykőrös város megyeváltási kezdeményezését a Kormány a település indítványára terjeszti az Országgyűlés elé, a területszervezési kezdeményezésről szóló döntés meghozatala érdekében.

Az Mötv. 96. § (2) bekezdése kimondja, hogy a Kormány, valamint a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszter a kezdeményezést június 30. napjáig nyújtja be az Országgyűlésnek.

Az Mötv. 96. § (1) bekezdése alapján az állami területi tagozódást érintő területszervezési kezdeményezésről az Országgyűlés, a köztársasági elnök – az országgyűlési képviselői és az önkormányzati általános választás évének kivételével – évente egy alkalommal dönt. Ehhez kapcsolódóan az Mötv. 96. § (2) bekezdése azt is meghatározza, hogy az Országgyűlés a területszervezési kezdeményezésről december 31. napjáig dönt.

Nagykőrös Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2013. január 24. napján, a 4/2013. (I. 24.) számú határozatával döntött arról, hogy a település Pest megyéből Bács-Kiskun megyéhez történő csatlakozását kezdeményezi. A kezdeményezést a jogszabályi határidőn belül, 2013. január 30. napján benyújtották a Pest Megyei Kormányhivatalhoz.

Az Mötv. 103. § (1) bekezdése alapján a kezdeményezéssel összefüggésben helyi népszavazást kell elrendelni. Nagykőrös Város Önkormányzat Képviselő-testületének 180/2012. (XII. 13.) önkormányzati határozata alapján 2013. április 7. napján lebonyolításra került a helyi népszavazás, amely érvénytelen volt. A helyi választási bizottság 1/2012. (IV. 7.) HVB határozatában megállapította, hogy a 19 567 fő választópolgárból a helyi népszavazáson 6410 fő jelent meg. A megyeváltási kezdeményezéssel kapcsolatos kérdésben 6331 érvényes szavazat született, ebből 5637 választópolgár igennel, 694 választópolgár pedig nemmel szavazott.

Az Mötv. 103. § (3) bekezdése értelmében a más megyéhez csatlakozni kívánó település átcsatolásáról az érintett megyei önkormányzatok közgyűlései állást foglalnak.

A Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 2013. február 15. napi ülésén tárgyalta a megyeváltási kezdeményezéssel kapcsolatos előterjesztést, és 3/2013. (II. 15.) Kgy. határozatával támogatta Nagykőrös város Bács-Kiskun megyéhez történő átcsatolását.

A Pest Megyei Közgyűlés 2013. február 15. napi ülésén 12/2013. (02. 15.) PMÖ határozatában úgy nyilatkozott, hogy állásfoglalását a helyi népszavazás eredményének ismeretében alakítja ki. Ezt követően, 2013. április 26. napján a helyi népszavazás

érvénytelenségének ismeretében a Pest Megyei Közgyűlés a 31/2013. (04. 26.) PMÖ határozatában nem támogatta Nagykőrös város Bács-Kiskun megyéhez történő átcsatolását.

Nagykőrös város Pest megye déli határvonalánál helyezkedik el, mindössze 16 km távolságra a szomszédos Bács-Kiskun megye székhelyétől, Kecskeméttől. Nagykőrös és Kecskemét települések a 13. századtól kezdődően egészen az 1950. évi megyerendezésig folyamatosan egy vármegyéhez tartoztak. Az 1950. évi megyerendezés során alakult ki az a ma is fennálló helyzet, amely szerint a Pest megye és Bács-Kiskun megye közötti határvonal a két település között húzódik.

Nagykőrös Város Önkormányzata Képviselő-testületének indokolása szerint a település Bács-Kiskun megyéhez történő átcsatolása számos előnnyel járna a település és a helyi lakosság jövője szempontjából. Nagykőrös a Dél-Alföldi Régióban az európai uniós pályázatok szempontjából kedvezőbb helyzetbe kerülne. A közigazgatási szolgáltatások, és egyes egészségügyi ellátások tekintetében szintén kedvezőbb helyzet alakulna ki a helyi lakosok számára, ugyanis azok a településtől mindössze 16 km távolságra lévő Kecskeméten elérhetővé válnának. Nagykőrös Város Önkormányzata Képviselő-testületének indokolása szerint a megyeváltás a foglalkoztatottság növekedéséhez is hozzájárulna.

A megyeváltás támogatása esetén szükséges a 2013. január 1. napjával kialakult járási illetékességi területek megváltoztatása. Nagykőrös jelenleg járásszékhelyként működik, járási hivatallal, járási szakigazgatási szervekkel rendelkezik. A Nagykőrösi járáshoz tartozik Kocsér és Nyársapát település is, amelyeket a megyeváltás esetén másik Pest megyei járáshoz kell csatolni.

Nagykőrös Bács-Kiskun megyéhez csatolása esetén felmerül az a kérdés, hogy a megyében új járás kerüljön-e kialakításra Nagykőrös székhellyel, vagy Nagykőrös képezze-e a Kecskeméti járás részét.

A megyeváltás egyúttal választójogi aggályokat is felvethet. Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény (a továbbiakban: Vjt.) értelmében az országgyűlési egyéni választókerületi struktúra 2013. június 30-ig megváltoztatható. Az ezt követő változtatásra a megyehatárt érintő változások tekintetében a Vjt. nem tartalmaz kifejezett tilalmat, ugyanakkor a 2014. évi választásokhoz minél közelebbi időpontban történik az egyéni választókerületek határának módosítása, az ezzel kapcsolatos aggály annál erősebben jelentkezik.

A Velencei Bizottság „Good Practice in Electoral Matters” című dokumentuma szerint a választásokat megelőző egy évben kerülni szükséges a választási rendszert, különösen pedig a választókerületi beosztást érintő változtatásokat.

Nagykőrös város átcsatolása azzal járna, hogy a Pest megye 12. országgyűlési egyéni választókerület választópolgárainak 2010-es országgyűlési választások szerinti száma 76 096 főről 56 535 főre csökkenne. Az országos választópolgári létszámtól való eltérés mértéke e választókerület esetében -25,41%-ra változna.

Az egyéni választókerületek választópolgári létszáma a Vjt. szerint legfeljebb 15%-kal, kivételes esetben 20%-kal térhet el az országos átlagtól. Ennek következtében mindenképpen indokolt lenne Pest megye több (legalább a két szomszédos) egyéni választókerületének átalakítása. Az átcsatolás szintén több egyéni választókerület átalakítását tenné szükségessé Bács-Kiskun megyében, mert az egyben történő átcsatolás a befogadó választókerület létszámát is a törvény által megengedett mérték fölé emelné. A törvényi előírások érvényesítése akár azzal a következménnyel is járhat, hogy a szükséges módosítás Bács-Kiskun megye összes egyéni választókerületét érintené.

Nagykőrös város átcsatolása a megyei közgyűlésbe megválasztható képviselők száma tekintetében is változást eredményezne. Pest megyében az eddig 43 képviselő helyett 42 főt, Bács-Kiskun megyében az eddigi 24 képviselő helyett 25 főt lehetne a megyei közgyűlésbe választani.

A kezdeményezés elbírálásakor figyelemmel kell lenni továbbá a megyei területi beosztás stabilitásának követelményére, a megyeváltás ugyanis a megyei illetékességű közigazgatási, igazságszolgáltatási szervek működésére is hatással van.